

RAPPORT 9b Skötselplan Rosfors friluftsområde

RAPPORT 9b för LONA-projektet "Rosfors Ekopark - Inventering, restaurering och information om stigar och natur/kulturvärden", Åtgärdsnummer 8, Inventering.

SKÖTSELPLAN FÖR ROSFORS FRILUFTSOMRÅDE

Syfte

I det LONA-projekt som Solanderleden ideell förening drivit 2021-2023 vid Rosfors ingick att ta fram en underhålls- och skötselplan för de insatser som gjordes i projektet och för fortsatt skötsel och utveckling av stigar, friluftsanordningar m.m. och tydliggöra olika intressenters roller och ansvar. Vidare ingick i LONA-projektet insatser för fortsatta naturvårdsinsatser och friluftsfrämjande insatser inom berörda område.

Bakgrund

Alla utvecklade leder behöver en skötselplan som ska innehålla en karta med ledens sträckning, vilka installationer (broar, spänger, grillplatser, vilobänkar m.m.) som finns längs leden och vem som är ansvarig för leden, dess resurser och förför ledens underhåll och utveckling, dvs. en skötselplan. Sedan tidigare finns en skötselplan för Solanderleden som går igenom Rosfors Ekopark. Vidare har Sveaskog som markägare och ansvarig för ekoparken en skötsel och utvecklingsplan för Rosfors Ekopark. På samma sätt är Länsstyrelsen i Norrbotten med deras naturförvaltning och kulturmiljöförvaltning huvudförvaltare av de naturreservat, Rosfors Bruks naturreservat, Lustgårdens naturreservat och Hällträskskogens naturreservat och har egna skötsel och utvecklingsplaner för dessa. Skötselplanen ska också ange vem som ansvarar för service längs leden, ex vindskydd, ved, sopkärl och torrtoaletter. Det ska finnas planering för årlig tillsyn av leden och vem som ansvarar för det. Denna inom LONA-projektet framtagna skötselplan inkräktar eller påverkar på något sätt dessa huvudförvaltares skötselplaner och ansvarsområden. Nedan framtagna Skötselplan gälleransvarsfördelning enbart de installationer i form av grillplatser och bänkar, de broar och spänger som byggts, eventuella skyltar som placeras ut, samt ansvar för de stigar och leder som har röjts fram och märkts upp (se rapport 1).

Det skall finnas rutiner för felanmälan och åtgärdsbehov för den infrastruktur som finns. Respektive huvudman (Länsstyrelsen och Sveaskog) har sina egna kanaler för felanmälan och åtgärdsbehov, och berörs ej här. I detta dokument avses felanmälan endast för de installationer som gjorts inom LONA-projektet och faller under ansvar för t ex Rosfors Byaförening, Solanderleden ideell förening (Solanderleden och dess infrastruktur) eller enskilda aktörer såsom Guide Natura .

Metod

För att Inom LONA-projektet ta fram en skötsel och underhållsplan med behovsdokument och ansvarsavtal har projektet utgått från motsvarande dokument framtagna för Solanderleden av Solanderleden ideell förening och andra likande skötselplaner. Ett fysiskt möte med berörda intressenter hölls i Rosfors och varefter ett förslag till skötselplan formulerades och sändes ut till berörda för remiss varefter denna slutliga skötselplan formulerades

Ett lokalt nätverk av intressenter för Rosfors Friluftsområde har bildats bestående av:

- Solanderleden ideell förening
- Rosfors Byaförening
- Sveaskog
- Länsstyrelsen Norrbotten
- Lokala företagarnätverket i Rosfors-Sjulsmark "Mini-klustret Northern Villages" (7 företag)

Detta nätverk kommer att hålla kontakt och utbyta information om framtida utvecklingar och insatser inom området. Solanderleden ideell förening kommer att vara koordinerande kring denna samverkan.

RAPPORT 9b Skötselplan Rosfors friluftsområde

Ansvar och Tillsyn

Huvudansvarig för skötsel, underhåll och ansvar för områdets tre naturreservat (Rosfors Bruks naturreservat, Lustgårdens naturreservat och Hällträskskogens naturreservat) och områdets kulturlämningar (såsom Ristjälsgruvan, byggnadsgrunder m.m.) är **Länsstyrelsen i Norrbotten** med deras naturförvaltning och kulturmiljöförvaltning huvudförvaltare. De är även mottagare för rapportering av fel, skador eller andra åtgärdsbehov inom naturreservaten och kulturlämningarna.

Huvudansvarig för skötsel, underhåll och utveckling av Rosfors Ekopark är **Sveaskog** med dess ekoparksförvaltning. Här ingår bl.a. skötsel av skog, vägar, stigar, skyltning och annan infrastruktur. De är även mottagare för rapportering av fel, skador eller andra åtgärdsbehov inom Ekoparken.

Ansvarig för koordinering av skötsel och underhåll av de installationer (grillplatser, vedbodar, vilobänkar, spångar, broar, m.m.) samt framtagna stigar och leder inom LONA-projektet samt koordinering av vidareutveckling av områdets utveckling är **Solanderleden ideell förening**. Ansvarig för respektive resurs framgår av *"Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde"* (Nedan).

Rapportering av brister eller skador för de av projektet installerade resurserna och själva Solanderleden sker till Solanderleden ideell förening via dess kanaler som rapportfunktionen på hemsidan (www.solanderleden.se) samt sociala medier (Facebooksidan *Solanderleden* och Facebookgruppen *Solanderleden Berättar*). För att underlätta för vandrarna att visa mer exakt var ett problem finns, har en speciell "rapportkarta" skapats på hemsidan. På informationsskyltar längs Solanderleden finns även mailadress och telefonnummer till föreningen för rapportering av fel och skador. Större förändringar, skador eller hinder på leder återkopplas till besökare via hemsidan Solanderleden.se bl.a. genom dess interaktiva Google Maps karta, samt via föreningens sociala medier.

Solanderleden ideell förening ansvarar för samordning av det **lokala nätverket** av föreningar, företag och markägare, samt övriga intressenter (t ex Länsstyrelsen) som etablerats genom LONA-projektet.

Ansvarsavtal skrivs med mellan berörda föreningar och företag som tilldelats ett ansvar enligt *"Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde"* (Nedan). Avtal skrivs ej med Länsstyrelsen eller Sveaskog.

Installationer och leder ska årligen tillses av ansvariga, gärna på försommaren innan besökare anländer för att nyttja resurserna. Ansvariga för respektive resurs ansvarar för att eventuella fel eller brister åtgärdas snarast möjligt.

Skötsel av installationer och leder

Ved och grillplatser

Ansvariga enligt *"Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde"* tillser att ved är tillgänglig i vedbodar och lämplig utrustning (Yxa, såg) finns tillgänglig vid behov. Ved till installerade eldplatser tillhandahålls av Sveaskog till de ansvariga, som i sin tur tillser att veden är tillgänglig i vedbodarna.

Ansvariga ansvarar även för att eldplatser hålls rena, att säkerhetsfunktion finns i form av t ex hinkar för att förhindra brand, samt att information finns om eventuella eldningsförbud råder.

Vilobänkar, spångar, stättor och broar

Ansvariga enligt *"Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde"* tillser att fysiska installationer såsom spångar, broar, stättor, vilobänkar och ledmarkeringar är funktionella och säkra. Detta görs genom att ersätta dåligt material, byta trasiga ledstolpar, komplettera dåliga ledfärgmarkeringar m.m.

Toaletter

Ansvariga för torrtoaletter skall tillse att dessa är rena och att toalettpapper alltid finns tillgänglig.

RAPPORT 9b Skötselplan Rosfors friluftsområde

Leder och skogsbilvägar

Ansvariga enligt *"Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde"* tillser att etablerade leder är slyröjda och röjda från fallträd och grenar. Även röjning kring ledmarkeringar genomförs årligen så dessa förblir synliga.

Ägare av skogsbilvägar tillser att dessa är säkert framkomliga under de perioder de är öppna, och om dessa skall vara tillgängliga vintertid, är snöröjda. Även slyröjning på vägren görs regelbundet. Skadade ledstolpar pga. slyröjning eller snöplogning rapporteras till Solanderleden ideell förening så dessa kan ersättas.

Vid skogsåtgärder såsom gallring eller slutavverkning skall hänsyn tas till lederna så dessa inte blockeras av fällkvist eller körs sönder av skogsmaskiner. Om detta inte kan hindras bör markägaren tillsammans med Solanderleden ideell förening tillse att en ny alternativ stigsträckning tas fram.

Planerade skogsåtgärder och avverkningar som påverkar området längs lederna bör rapporteras till huvudman Solanderleden ideell förening, och så att varningar om åtgärder kan meddelas vandrare via informationskanalerna.

Ledmarkeringar

Vandrings och cykelleder markeras med orange färg på träd och stolpar. Färgen är "Signal Orange" RAL2010 (RH 12,6, WX 13,5, YE 210,9, YX 30,9 för burkstorlek 2,7 l). Lederna är markerad med enkel orange ring. Malmens väg och förlängningsstig är markerad med dubbel orange färd.

Solanderleden markeras med två färgmarkeringar på träd, stolpar och pilskyltar på stolpar. Grundmarkeringar är två ringar runt träd, på stolpar med huvudledsfärg Solanderleden överst på stolpen och under ledetappens färg. Dessa är:

- ledens gemensamma Solanderfärg S 3560-Y90R,
- etappfärgen för Sikfors-Rosfors som är ljus rönn: S 1080-Y50R

Huvudledsfärgen Solander ska målas överst, ca 180 cm ovan mark. Med en ca 5 cm bred ring, 5 cm mellanrum och 5 cm ledetappfärg. Detta gäller träd grövre än 13 cm. På klenare träd under ca 13 cm ska en 10 cm breda ringar målas.

Skyltar

Befintliga skyltar uppsatta av Länsstyrelsen eller Sveaskog ansvarar respektive förvaltning för. Önskvärt är att dessa hålls funktionella och uppdaterade och att skadade skyltar ersätts. Skyltar uppsatta inom LONA-projektet utgörs endast av Low-Tech AR-skylt vid Rosfors Bruk. Ansvar för att skylten står stadigt och upprätt är Rosfors Byaförening. Informationsskylt över Solanderleden vid Rosforsvägen ansvarar Solanderleden ideell förening över.

Ängar och kulturminnen

Den i LONA-projektet upptagna restaureringar av ängsmark skall av ansvarig angiven i *"Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde"* tillse att slåtterängen årligen slås och att fortsatt florainventering sker för att följa restaureringsprocessen av slåtterängen.

De kulturhistoriska lämningarna vid hemmanet vid Fluggtjärnen skall av arrendatorn och markägaren hållas fria från sly och tillgängliga för besökare. Övriga kulturminnen såsom Ristjälsgruvan och lämningar vid Rosfors Bruk ansvarar Länsstyrelsen för.

Nyttjanderättsavtal

För Solanderleden inom området finns ett skriftligt nyttjanderättsavtal med markägaren Sveaskog. Där Solanderleden omfattar skogsbilvägar, byavägar och mindre vägar har kontakter tagits byaförening och byaålderman.

För övriga vandrings- och cykelleder finns ett muntligt nyttjanderättsavtal mellan LONA-projektet (Solanderleden ideell förening) och markägaren Sveaskog.

RAPPORT 9b Skötselplan Rosfors friluftsområde

Kostnader och försäkring.

Respektive ansvarig enligt "Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde" står för kostnader vad gäller drift, underhåll och skötsel för specificerade installationer och ledavsnitt. Solanderleden ideell förening ansvarar för underhåll och drift av Solanderleden som passerar igenom området.

Nätverket och Solanderleden ideell förening har **ingen brandförsäkring** för hela området, utan endast en subsidiär skogsbrandförsäkring för Solanderleden på ca 150 m på var sida om Solanderleden, men gäller inte övriga vandrings- och cykelleder inom området.

Uppföljning

Koordinerande Solanderleden ideell förening följer årligen upp skötselplan gentemot det nätverk som ingår och de respektive ansvariga inom Rosfors Friluftsområde. Detta kan göras både via fysiska sammankomster där underhåll och utveckling diskuteras, via direktkommunikation med enskilda aktörer och via mailkommunikation med berörda. Skötselplanen ses över vart 3 år och uppdateras efter samråd med alla intressenter, samtidigt som "Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde" uppdateras i samråd med aktörerna. Nästa uppdatering blir därför 2026.

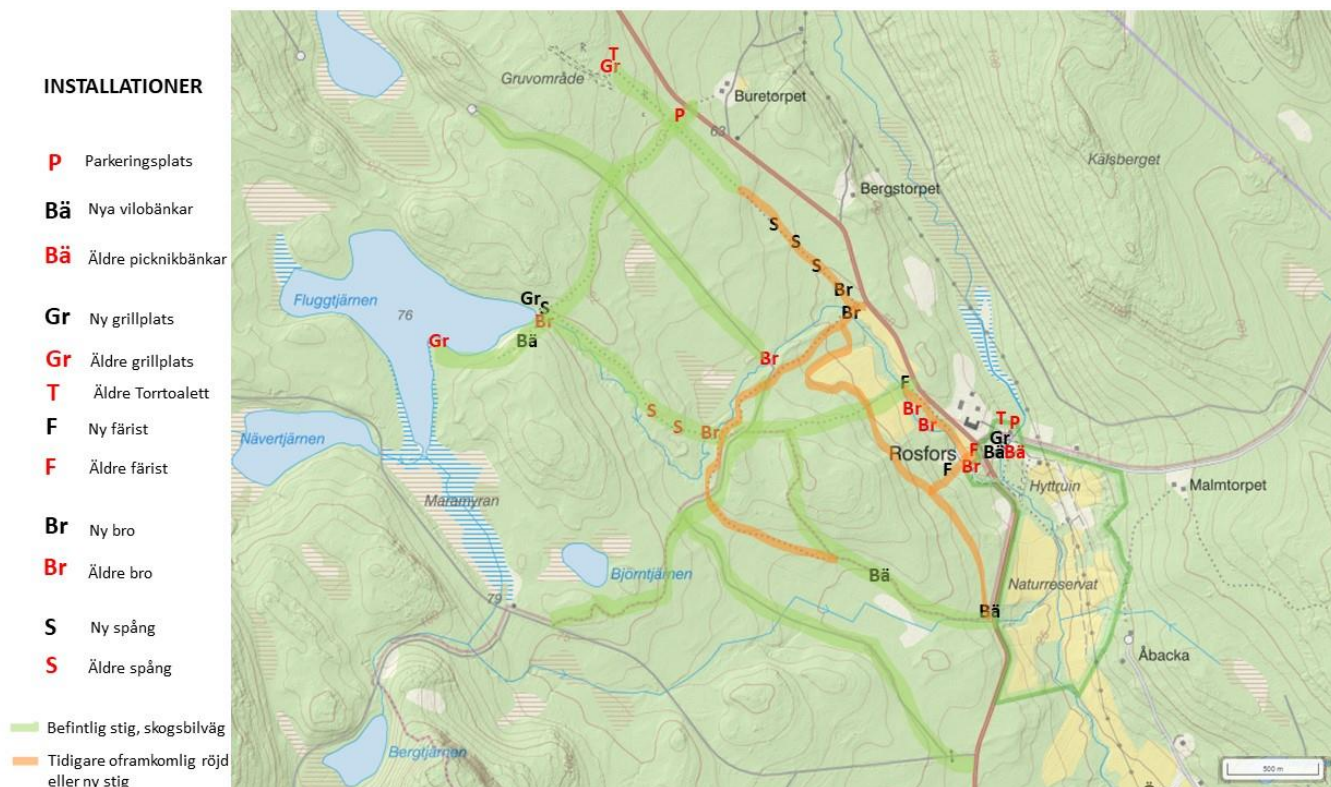
Bilagor

Karta över leder och installationer

Behovsdokument för underhåll Friluftsområde

Ansvarsavtal

Karta över leder och installationer

RAPPORT 9b Skötselplan Rosfors friluftsområde

DOKUMENTATION UNDERHÅLLBEHOV ROSFORS FRILUFTSOMRÅDE

Resurs/ledsträcka	Längd	Installation	Åtgärder	Kontakt
Rosfors bruk		Grillplats & Vedbod	Hålla rent, fylla på vedbod	Rosfors byaförening, ved från Sveaskog
Rosfors bruk		Parkeringsplats	Underhåll, plogning vintertid	Rosfors byaförening, Sveaskog
Rosfors bruk		Picknickbord	Underhåll, hålla rent	Länsstyrelsen
Rosfors bruk		Toalett - torrdass	Underhåll, toalettpapper	Länsstyrelsen genom Rosfors byaförening
Rosfors bruk		Informationsskyltar	Underhåll, uppdatering	Länsstyrelsen, Sveaskog, Rosfors byaförening
Rosfors bruk stig	370 m	informationsskyltar	Slyröjning, underhåll skyltar	Länsstyrelsen
Fluggtjärnens udde		Grillplats & Vedbod	Hålla rent, fylla på vedbod	Guide Natura
Ristjärnsgruvan		Grillplats & Vedbod	Hålla rent, fylla på ved	Länsstyrelsen
Ristjärnsgruvan		Toalett - torrdass	Underhåll, toalettpapper	Länsstyrelsen
Ristjälsgruvan, Malmvägen		Informationsskyltar	Underhåll, uppdatering	Länsstyrelsen
Malmvägen - Källhedsstigen	2,6 km	Spångar, broar, ledmarkeringar	Färgförbättring ledmarkering, underhåll spångar och broar, fallträds – och slyröjning	Sveaskog
Fluggtjärnen NÖ Skoterled		Grillplats & vedbod	Hålla rent, fylla på vedbod	Guide Natura, ved från Sveaskog
Fluggtjärnen hemman		Husgrunder	Röja växter och buskar	Guide Natura
Fluggtjärnen hemmansängar		Slätteräng	Årlig slåtter, florainventering	Guide Natura
Rundslinga Lustgårdens naturreservat	700 m	Markering, spångar, broar, grillplats, infotavla, naturstigsskyltar	Färgförbättring ledmarkering, underhåll spångar och broar, grillplats	Länsstyrelsen
Grusvägar i ekoparken	8 km	grusväg	Vägunderhåll, slyröjning vägren, m.m.	Sveaskog
Fluggtjärnenstigen	1,5 km	Stig, spångar, broar	Underhåll spångar och broar. Fallträds- och slyröjning.	Sveaskog
Fluggtjärnenstigen mot udden	460 m	Spång, bro	Underhåll spång och bro. Fallträds- och slyröjning.	Guide Natura, Sveaskog
Rapptorpsstigen	410 m	ledmarkering	Färgförbättring ledmarkering, Fallträds- och slyröjning	Sveaskog
Källhedenstigen	1365 m	ledmarkering	Färgförbättring ledmarkering, Fallträds- och slyröjning	Sveaskog
Rötmyranstigen	900 m	ledmarkering	Färgförbättring ledmarkering, Fallträds- och slyröjning	Sveaskog
Skoterled till Fluggtjärnen	950 m	ledmarkering	Underhåll ledmarkering, Fallträds- och slyröjning	Sveaskog, Sjulsmark snöskoterförening (?)
Solanderleden Abbortjärnen - Rosforsbruk	7,2 km	Pilskyltar, ledstolpar väg, ledmarkering, bänkar, översiktsskylt.	Färgförbättring pilskyltar och träd. Byte trasiga stolpar/pilskyltar. Fallträds- och slyröjning.	Solanderleden ideell förening, Sveaskog

RAPPORT 9b Skötselplan Rosfors friluftsområde

ANSVARSAVTAL ROSFORS FRILUFTSOMRÅDE

Ansvarsavtalet avser ansvar för underhåll och skötsel av installationer och leder inom Rosfors Friluftsområde. Huvudansvarig för skötselplan och samordning av underhåll och fortsatt utveckling är **Solanderleden ideell förening**. Ansvarig för respektive resurs inom friluftsområdet tillika här avtalspartner framgår av "Behovsdokument underhåll Rosfors Friluftsområde".

Huvudansvarig

Namn: Solanderleden ideell förening
Organisationsnummer: 802522-1733
Telefonnummer: 076-1359111

Kontaktperson: Hansi Gelter/ordförande
Adress: Lövgrundsvägen 93, 94141 Piteå
E-post: info@solanderleden.se

Avtalspartner

Organisation/företag/Förening: _____

Kontaktperson: _____

Adress: _____

Organisationsnummer: _____

Telefonnummer _____ E-post: _____

- 1. Syfte med avtal:** Avtalspartner förbinder sig att följa gemensamt framtagna skötselplan och behovsdokument.
- 2. Tillsyn och åtgärder:** Avtalspartner tillkommer att följa de åtgärder som specificerats i **behovsdokument**.
- 3. Avtalstid:** Avtalet gäller under tre år, varefter skötselplan, behovsdokument och avtal utvärderas och uppdateras. Uppsägning i förtid sker skriftligt med motivering.
- 4. Ersättning:** Ingen ersättning för underhållsinsatser utgår från huvudman.
- 5. Tvist:** Vid tvist om tolkning av eller tillämpning av detta avtal som ej kan lösas i förhandlingar, avgörs av svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

Ort och datum:

Ort och datum:

Huvudman:

Avtalspartner:

Detta avtal är upprättat i två exemplar varav parterna tagit var sitt.